

**Thông tin cơ bản về chính sách hỗ trợ tư cách cư trú
cho người nước ngoài tại Nhật Bản gặp khó khăn do covid-19**
(tập hợp từ tài liệu Luật sư Sugita, chuyên gia đối tác của JICA, 06/01/2020)

I. Tư cách lưu trú “Hoạt động đặc định” (Tokutei Katsudo)

Được chia làm 2 nhóm chính:

1. “Hoạt động đặc định” theo quy định nội dung hoạt động. Ví dụ: Sinh viên tốt nghiệp đại học tại Nhật Bản trong thời gian chờ xin việc làm, Ứng viên Hộ lý EPA, Thực tập (Intership)...
2. “Hoạt động đặc định” ngoài quy định nội dung hoạt động: được áp dụng cho các đối tượng do ảnh hưởng của dịch covid-19 bị kẹt lại chưa về nước được.

II. Trường hợp thực tập sinh mắc kẹt do covid-19

1. Có nguyện vọng đi làm:

1.1. Thực tập sinh bị mất việc làm do công ty phá sản, thu hẹp sản xuất hoặc thực tập sinh hoàn thành giai đoạn thực tập kỹ năng số 1 (Hợp đồng 1 năm): Được chuyển sang tư cách lưu trú “Hoạt động đặc định” để duy trì việc làm, tối đa trong 1 năm, được phép đi làm, được chuyển công ty, chuyển việc trong 14 ngành nghề.

Đối với trường hợp này, nghiệp đoàn quản lý cũ không có trách nhiệm hỗ trợ sau khi chuyển đổi tư cách lưu trú.

*** Các hồ sơ cần thiết:**

- a) Đơn xin chuyển đổi tư cách lưu trú;
- b) Bản giải thích của công ty tiếp nhận;
- c) Giấy tờ liên quan đến Hợp đồng lao động;
- d) Giấy tờ liên quan đến việc trả lương của công ty tiếp nhận;
- e) Bản giải thích của nghiệp đoàn quản lý cũ về tình trạng của thực tập sinh (đối với trường hợp thực tập sinh mắc kẹt chưa về nước được).

1.2. Thực tập sinh hoàn thành giai đoạn thực tập kỹ năng số 2, 3 bị mắc kẹt do covid-19 chưa thể về nước, được chuyển sang một trong các tư cách lưu trú sau:

1.2.1. “Hoạt động đặc định” trong thời gian mắc kẹt: 6 tháng, cho phép đi làm, được chuyển công ty khác trong nhóm ngành nghề liên quan.

Đối với trường hợp này, nghiệp đoàn quản lý tiếp tục có trách nhiệm hỗ trợ cho đến khi về nước.

*** Các hồ sơ cần thiết:**

A. Trường hợp tiếp tục làm tại công ty cũ (cùng công việc cũ hoặc chuyển việc khác trong cùng nhóm ngành nghề):

- a) Đơn xin chuyển đổi tư cách lưu trú;
- b) Giấy tờ thể hiện việc về nước khó khăn;
- c) Bản giải thích lý do của nghiệp đoàn quản lý (trường hợp thực tập tại công ty mẹ con: nộp bản giải thích lý do của công ty đang thực tập).

B. Trường hợp chuyển công ty khác cùng công việc hoặc chuyển việc khác trong nhóm ngành nghề liên quan:

- a) Đơn xin chuyển đổi tư cách lưu trú;
- b) Giấy tờ thể hiện việc về nước khó khăn;
- c) Hợp đồng lao động;
- d) Đơn trình bày lý do của nghiệp đoàn quản lý (trường hợp thực tập tại công ty mẹ con: nộp đơn trình bày lý do của công ty đang thực tập).

1.2.2. “Hoạt động đặc định” chuẩn bị chuyển sang visa kỹ năng đặc định: 4 tháng, cho phép đi làm, áp dụng đối với thực tập sinh hoàn thành thực tập, tiếp tục làm cùng ngành nghề, cùng công ty. *(Thời gian chuẩn bị chuyển visa này được tính gộp vào tổng thời gian tối đa 5 năm của kỹ năng đặc định số 1).*

Đối với trường hợp này, nghiệp đoàn quản lý cũ không có trách nhiệm hỗ trợ sau khi chuyển đổi tư cách lưu trú.

*** Các hồ sơ cần thiết:**

- a) Đơn xin chuyển đổi tư cách lưu trú;
- b) Bản giải thích lý do;
- c) Cam kết của công ty tiếp nhận;
- d) Hợp đồng lao động.

1.2.3. “Kỹ năng đặc định số 1”: tối đa 5 năm, được chuyển công ty, chuyển ngành nghề. Trường hợp chuyển ngành nghề mới cần thi đỗ kỳ thi kỹ năng tay nghề và tiếng Nhật của ngành nghề mới. Nghiệp đoàn quản lý cũ không có trách nhiệm hỗ trợ sau khi chuyển đổi tư cách lưu trú.

1.2.4. “Thực tập sinh giai đoạn 3” (chỉ áp dụng đối với thực tập sinh hoàn thành giai đoạn 2): được chuyển công ty nhưng không được chuyển ngành nghề. Nghiệp đoàn quản lý cũ tiếp tục có trách nhiệm quản lý, hỗ trợ.

2. Thực tập sinh mắc kẹt do covid-19 không có nguyện vọng đi làm, được chuyển sang tư cách:

“Hoạt động đặc định” trong thời gian mắc kẹt: 6 tháng, không cho phép đi làm. Nghiệp đoàn quản lý tiếp tục có trách nhiệm hỗ trợ cho đến khi về nước. Tuy nhiên, để hỗ trợ

việc trang trải chi phí trong thời gian chờ về nước, người lao động được cho phép đi làm thêm 28h/tuần kể từ 01/12/2020.

*** Các hồ sơ cần thiết:**

- a) Đơn xin chuyển đổi tư cách lưu trú;
- b) Giấy tờ thể hiện việc về nước khó khăn;
- c) Giấy tờ liên quan đến việc chi trả chi phí trong thời gian lưu trú.

III. Trường hợp du học sinh (có nguyện vọng đi làm), được chuyển sang một trong các tư cách lưu trú sau:

- “Hoạt động đặc định” để duy trì việc làm: 1 năm, được phép đi làm, dùng cho trường hợp bị huỷ quyết định tuyển dụng.
- “Hoạt động đặc định” trong thời gian tìm việc: 6 tháng, cho phép đi làm thêm, dùng cho trường hợp không tìm được việc làm.
- “Hoạt động đặc định” trong thời gian mắc kẹt: 6 tháng, cho phép đi làm thêm.

IV. Trường hợp visa lao động (có nguyện vọng đi làm), được chuyển sang một trong các tư cách lưu trú sau:

- “Hoạt động đặc định” để duy trì việc làm: 1 năm, được phép đi làm, dùng cho trường hợp bị mất việc hoặc vừa mất việc vừa hết thời hạn lưu trú hoặc hết thời hạn hợp đồng.
- Giữ visa lao động, được xin cấp phép hoạt động ngoài tư cách: 6 tháng, được đi làm thêm, dùng cho trường hợp bị mất việc.
- “Hoạt động đặc định” trong thời gian tìm việc: 6 tháng, cho phép đi làm thêm, dùng cho trường hợp vừa bị mất việc vừa hết thời hạn lưu trú.

*** Ghi chú:** Trường hợp visa lao động, không có nguyện vọng đi làm: được chuyển sang tư cách “Hoạt động đặc định” trong thời gian mắc kẹt, 6 tháng, không cho phép đi làm. Từ 1/12/2020, được cho phép đi làm thêm 28h/tuần.